

EOP

Eläinoikeuspuolue

Ääni elämälle

Eduskunta- vaaliohjelma: Ääni eläimille ja luonnolle, ääni elämälle

Eläinoikeuspuolue

eop.fi
info@eop.fi

fb.com/elainoikeuspuolue
instagram.com/eopsuomi
twitter.com/eopsuomi

Sisällysluettelo

Eläinoikeuspolitiikan aika	4
Väkivallaton ruoantuotanto	4
Hallitusti irti turkistarhauksesta	5
Eläinkokeeton tulevaisuus	5
Lemmikit - omistajuudesta huoltajuuteen	6
Kohti väkivallatonta luontosuhdetta	6
Eläinten näkökulma osaksi hallintoa	7
Kohti ekologista jälleenrakennusta	8
Investointeja tulevaisuuteen	8
Uuden oppiminen muutoksen tukena	8
Maankäytöstä maan hoivaamiseen	9
Monimuotoisuutta metsiin	9
Ilmastokestävää rakentamista	10
Maatalouden uusi suunta	10
Energiamurros	11
Liikuntaa liikenteeseen	12

Eduskuntavaaliohjelmamme koostuu kahdesta kokonaisuudesta. Ohjelman ensimmäinen osa koskee *eläinoikeuspolitiikkaa* ja toinen osa *ekologista jälleerakennusta*. Kunkin kokonaisuuden alla aihetta on käsitelty eri näkökulmista ja tuotu esiin konkreettisia ehdotuksia, joita puolueemme ja ehdokkaamme ajavat.

Puolueellemme tärkein asia on aina ollut ja tulee aina olemaan eläinoikeudet. Niin pitkään kuin eläinten näkökulma poliittisessa päätöksenteossa sivuutetaan, päätöksenteko ei voi olla oikeudenmukaista ja kestävä. Tällä ohjelmalla haluammekin esittää useita konkreettisia ehdotuksia, joilla lajisorron rakenteita ja lihanormia voidaan lähteä purkamaan. Ilmastokriisin osalta olemme siinä pisteessä, että kaikki olennaiset osapuolet jakavat tilannekuvan ja tiedostavat, kuinka merkittävän kriisin äärellä järjestäytyneet yhteiskunnat ovat. Kuitenkaan teot eivät ilmastopolitiikan osalta vastaa puheita, ja tiedemaailman varoituksista huolimatta jatkamme tiellä, joka vie yhteiskuntamme asteittaiseen romahdukseen. On oleellista tiedostaa että talouden kasvu ei ole yhteensovittavissa maapallon kantokyvyn kanssa. Kasvupolitiikasta on siirryttävä ekologiseen ja eettiseen jälleerakennukseen tähtäävään siirtymäpolitiikkaan. Ohjelman toisessa osiossa esitämme yhteiskunnan eri sektoreille konkreettisia ehdotuksia, joilla yhteiskuntamme suunta voidaan kääntää kestävälle suunnalle. Puolueemme ajatusta ekologisesta ja eettisestä jälleerakennuksesta on kuvailtu tarkemmin Tulevaisuusohjelmassamme. Tässä ohjelmassa esitämme joitakin ensisijaisia askeleita joita tulisi tehdä eettisen ja ekologisen jälleerakennuksen tiellä.

Eläinten näkökulma on sivuutettu poliittisessa päätöksenteossa, ja vallassa olevien puolueiden ohjelmia määrittävät ihmisten lyhyen tähtäimen edut. Odotuksista huolimatta viime hallituskausi ei tuonut tähän muutosta. Edes räikein eläinten riiston muoto, turkistarhaus, ei muodostunut kynnyskysymykseksi hallitusneuvotteluissa. Eläinlain uudistaminen tarjosi mahdollisuuden parantaa eläinten hyvinvointia ja ottaa askelia kohti eläinoikeudet turvaavaa ja tunnustavaa lainsäädäntöä. Eläinlain uudistus kuitenkin osoitti, että valmistelussa oli kuunneltu lähinnä vain hallitusta lähellä olevia eturyhmiä ja tuottajia, ei eläinsuojelu- ja eläinoikeusjärjestöjä tai kansalaisten toiveita. Vallassa olevien puolueiden tekemä politiikka takaa sen, että eläimiä ei tulla tulevaisuudessa näkemään itseisarvoisina, tuntevina ja tietoisina yksilöinä, joilla on oikeus yksilölliseen ainutkertaiseen elämäänsä. Sen sijaan nykyinen valta-asetelma takaa sen, että eläinten teollinen tappaminen osana ruuantuotantoa tulee jatkumaan, luonnonvaraisten eläinten jahtaaminen ja tappaminen nähdään kannustettavana harrastuksena, ja eläimet koelaitoksissa tulevat kärsimään ja kuolemaan tieteen nimissä.

Edellä kuvatun sarron ja väkivallan politiikka tulee lopettaa ja lajisortoa sekä lihanormia ylläpitävät rakenteet purkaa. Eläinoikeuspolitiikkaa tulee määrittää kiireen tunne, sillä eläinten kärsimys yhteiskunnassamme on jatkuvaa, tauontonta ja jokapäiväistä. On aika tuoda eläinten ääni kuuluviin päätöksenteossa.

Väkivallaton ruoantuotanto

Vuonna 2021 suomalaisissa teurastamoissa tapettiin yhteensä noin 86,2 miljoonaa eläintä. Luku ei pidä sisällä kalatuotannossa tapettuja yksilöitä, sillä kalatuotanto tilastoidaan yksilöiden sijaan kilomäärinä. Eläinten hyväksikäyttö ja tappaminen on Suomessa mittaluokaltaan massiivista. Haluamme Suomeen kokonaisvaltaisen ruokapolitiikan uudistuksen. Eläintuotannosta on siirryttävä kohti kasviperäistä ruoantuotantoa. Tämä vaatii sekä kuluttajien käyttäytymisen ohjaamista hintarakenteella että teollisuuden ja alkutuotannon haitallisten tukien poistamista ja uudelleenohjaamista väkivallattomaan tuotantoon. Käytännön toteutuksen haasteet eivät ole este periaatteen hyväksymiselle. Julkisen vallan ohjauskeinoja tulee käyttää siihen, että kulutusta ohjataan pois eläintuotteista kohti kasvipohjaisia raaka-aineita.

- Eläinperäisille tuotteille on asetettava haittavero.
- Eläinten hengen vaatineiden tuotteiden haittaverossa on oltava portaittain nouseva kuolinkerroin. Korkeimmassa veroluokassa olisivat ne eläintuotannon alat, joissa kuolleisuus on suurinta ja lajityypillisen käyttäytymisen mahdollistaminen heikointa. Alempaan veroluokkaan voisi kuulua tuotteet, jotka sisältävät vain vähän eläinperäisiä aineita ja joissa eläinten hyvinvointi on todennettu.
- Kasviperäisten tuotteiden alv-prosenttia on laskettava.

- Rajoitetaan lainsäädännöllä eläinperäisten tuotteiden mainontaa.
- Broilerin tuotanto lopetetaan siirtymäajalla.
- Luovutaan eläintuotannon, mukaan lukien kalatalouden, tuista ja siirretään tuet kasvituotantoon.
- Eläintuottajille ja kalataloudelle lopettamistuki ja velkojen anteeksianto-ohjelma.
- Osana eläintuotannon siirtymää petovahinkojen korvauksesta luovutaan, ja säästävät varat on käytettävä laittoman metsästyksen tehokkaan valvontaan.

Mitä sinä voit tehdä: suosi vegaanista ruokaa.

Hallitusti irti turkistarhauksesta

Turkistarhausta ei voi perustella millään argumentaatiota kestäväällä tavalla. Laissa todetaan, että eläimiä on kohdeltava hyvin, eikä niille saa aiheuttaa tarpeetonta kärsimystä. Eläintenpidossa on edistettävä eläinten terveyden ylläpitämistä sekä otettava huomioon fyysiset ja henkiset käyttäytymistarpeet. Tästä huolimatta turkistarhauksen asemaa laillisena elinkeinona ei laissa kyseenalaisteta. Turkistarhaus on perustellusti lain kirjaimen vastainen elinkeino. Eläinoikeuspuolue katsookin, että turkistarhaus on yleiseurooppalaisen trendin mukaisesti kiellettävä välittömästi.

- Lakkautetaan turkistarhaus hallitusti siirtymäajalla Animalian teettämän Exit -raportin suositusten mukaisesti.
- Turkistarhaukseen käytettävien siitoseläinten vieminen Suomesta muihin maihin tulee lopettaa osana alan lakkauttamista.

Mitä sinä voit tehdä: boikotoi turkistuotteita ja -somisteita myyviä yrityksiä.

Eläinkokeeton tulevaisuus

Eläinkokeet tuottavat eläimille huomattavaa kärsimystä. Ne ovat monessa tapauksessa myös turhia, sillä niitä tehdään rutiininomaisesti ja niistä saatavat koetulokset ovat usein lajien eroavaisuuksien vuoksi ihmisten kannalta harhaanjohtavia. Tavoitteeksi tulee ottaa eläinkokeista kokonaan luopuminen.

- Rahoitusta on huomattavasti lisättävä eläinkokeille vaihtoehtoisten menetelmien kehittämiseen ja niiden vakiinnuttamiseen.
- Eläinkokeita hyödyntävät teollisuuden alat on ohjattava vaihtoehtoisten menetelmien käyttöön.
- Koekäytössä tällä hetkellä olevat eläimet tulee välittömästi saada eläinlain piiriin.

Mitä sinä voit tehdä: boikotoi eläinkokeita teettäviä yrityksiä.

Eläinoikeuspuolue suhtautuu kriittisesti nykyiseen lemmikkien suureen määrään ja omistamisen helppouteen. Lemmikin ostamisen helppoudesta tulee siirtyä huoltajuuden mukana tuleviin tarkkaan määriteltyihin velvollisuuksiin. Lemmikin ottamisen motiivina tulisi olla kumppanuus ja hoivan tarjoaminen. Lemmikkinä pidettävien eläinten ja ihmisten yhteiselo tulisi järjestyä molemminpuolisesti mielekkääksi. Ihmisillä on oltava kunnolla aikaa eläinkumppaneilleen: hellyydenosoituksille, leikille, yhteisille harrastuksille ja liikunnalle.

- Lemmikin omistajalta on vaadittava perehtyneisyyttä kyseisen lajin hoitoon kirjallisella todistuksella.
- Hyvinvoinnin ja terveyden suojelemiseksi lemmikeille on laadittava pakollinen terveydenhuolto-ohjelma.
- Eläinten myyminen eläinkaupoissa tulee kieltää.

Mitä sinä voit tehdä: mikäli olet aikeissa ottaa lemmikin, tarjoa koti tai ryhdy sijaiskodiksi kodittomalle lemmikille.

Kohti väkivallatonta luontosuhdetta

Luonnonvaraisille eläimille on annettava kotirauha; luonto on eläinten koti, ja nykyihminen on siellä vain vieraana. Luonnonvaraisilla eläimillä on oikeus elää vapaudessa luonnollisessa ympäristössään sekä oikeus saada apua ja hoitoa.

- Kaikkien uhanalaisten eläinlajien metsästys on välittömästi kiellettävä.
- Metsästäminen kansallispuistoissa on kiellettävä.
- Laittoman metsästyksen valvontaa on lisättävä.
- Metsästyksen ja kalastuksen alaikärajaksi on säädettävä 16-vuotta.
- Metsästyksen ja kalastuksen käytännön opettaminen osana peruskoulun opetusta on kiellettävä.
- Kärsimystä aiheuttavat metsästyksen ja kalastusmenetelmät, joissa eläin ei heti kuole ja joutuu näin ollen kokemaan pitkittynyttä kipua tai stressiä (kuten esimerkiksi ansametsästys ja verkkokalastus), on kiellettävä.
- Metsästyskilpailut tulee lopettaa.
- Kaikki haitalliseksi vieraslajeiksi luokitellut eläimet tulee palauttaa metsästyslain määrittelemiksi riistalajeiksi.
- Petopoliitikassa on keskityttävä petoeläinten suojeluun.
- Maakunnille tulee säätää velvollisuus järjestää hoitopaikka sairaille ja loukkaantuneille luonnonvaraisille eläimille ja vastata eläimen kuljetuksesta ja hoidosta aiheutuneista kustannuksista.

Mitä sinä voit tehdä: älä metsästä tai kalasta.

Eläinoikeuspuolueen kanta uutta eläinlakia koskien oli lain palauttaminen uudelleen valmisteltavaksi aikaisemman laaja-alaisen ohjausryhmän valvonnassa. Uusi eläinlaki tulee olemaan vanhentunut jo voimaan astuessaan; se on monelta osin ristiriitainen ja lajeja eriarvoistava. Lakiesityksen muutokset eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi ovat vaikutukseltaan valtaosin marginaalisia, tulkinnanvaraisia tai koskevat vain rajattua määrää eläimiä. Se ei tuo parannuksia siihen, miten tuotantoeläimet nähdään edelleen hyväksikäytettävänä massana, jonka hyvinvointi tarkoittaa lähinnä minimitasoista huolenpitoa ja fyysisen terveyden korostamista kokonaisvaltaisuuden tai elämän arvokkuuden ehdoilla.

Niinpä lakia korjaava asetustyö on aloitettava heti vaalikauden alkaessa. Eläinoikeuspuolue on antanut laista kattavan lausunnon, ja tavoitteemme on lain parantaminen lausunnossa esitettyjen kannanottojen mukaisesti.

- Aloitetaan eläinlain korjaaminen heti vaalikauden alkaessa laatimalla asetuksia esimerkiksi eläinsuojeluvalvonnan tehostamiseksi, sekä häkikasvatuksen, liikkumista estävien rakenteiden ja haitallisen jalostuksen kieltämiseksi.
- Kirjataan eläinten itseisarvo lakiin.
- Perustetaan eläinasiainministeriö ja eläinasiainvaliokunta, joille siirretään maa- ja metsätalousministeriön vastuualueina olleet eläinasiat.
- Eläinasiavaltuutetun virkoja lisätään ja niiden jatkuvuus turvataan lailla. Tehtävät jaetaan tuotantoeläinten ja koe-eläinten asioille sekä lemmikkieläinten ja luonnonvaraisten eläinten hyvinvointikysymyksille.
- Aloitetaan valmistelu eläinten perusoikeuksien kirjaamiseksi Suomen perustuslakiin käyttäen pohjana Suomen eläinoikeusjuristit ry:n laatimaa ja syyskuussa 2018 julkaisemaa luonnosehdotusta perusteluineen.

Mitä sinä voit tehdä: ole yhteydessä kansanedustajiin uuden eläinlain epäkohtien korjaamiseksi.

Ilmastonmuutos ja luontokato pakottavat meidät muuttamaan toimintaamme perustavanlaatuisesti. Edessämme on ekologinen jälleenrakennus, joka ei onnistu ilman julkisen talouden mittavaa suunnittelua ja koordinoitua. Tämän päivän ongelmat ja niiden ratkaisut eivät koske vain suomalaisia. Tukia ja verotusta on suunnattava uudelleen tukemaan kestävästä kulutuksesta ja tuotannosta.

Eläinoikeuspuolue tunnustaa, että ihminen on aiheuttanut toiminnallaan ekologisen katastrofin, joka ilmenee mm. ilmastonmuutoksena ja lajikatona, ja joka uhkaa jo ihmiskunnan olemassaoloa. Ilmastonmuutos ja lajinkato voimistavat toisiaan ja niitä voidaan hillitä vain yhdessä.

Tähän vaaditaan laajamittainen valtiojohtoinen ekologisen jälleenrakennuksen projekti, joka ulottuu yhteiskunnan eri aloille. Suomen kaltaisen valtion on mahdollista toteuttaa koko yhteiskuntaa läpäisevä uudistaminen, jonka tavoitteena tulee talouskasvun sijaan olla hyvinvointi ja mielekäs elämä. Suomen on toimittava ekologisen jälleenrakennuksen edelläkävijänä.

Investointeja tulevaisuuteen

Kestävien elinkeinojen tutkimukseen, kehitykseen ja investointiin on panostettava. Ilman aktiivista tutkimus- ja kehitystoimintaa emme pysty ekologista jälleenrakentamista toteuttamaan.

- Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoitusta on lisättävä voimakkaasti.
- Seuraaviin kohteisiin investoidaan lähitulevaisuudessa mittavasti:
  - Kiertotalouden uusiin teknologioihin ja innovaatioihin tulee panostaa seuraavilla toimialoilla: maatalous, metsätalous, rakentaminen ja tekstiiliteollisuus. Erityisesti eri toimialojen sivuvirrat tulee hyödyntää.
  - Ruoantuotannossa uudet proteiinilähteet, uusista proteiineista ruokaa tekevät tehtaat ja solumaatalous ovat välttämättömiä omavaraisuuden ja ekologisuuden kannalta.
- Kaikista luonnolle haitallisista tuista on luovuttava.

Mitä sinä voit tehdä: tiedosta muutosvistarinta, tutustu ennakkoluulottomasti uusiin vaihtoehtoihin.

Uuden oppiminen muutoksen tukena

Ruokasektorin päästöt ovat noin 25-30 % kokonaispäästöistä, joten koulutusta on ohjattava erityisesti ravinnon osalta kestävästä tuotannosta ja kulutuksen tukemiseen. Myös muun kulutuksen vähentämisen vaikutus päästöihin ja luontokatoon on saatava yleisemmin tietoisuuteen. Tarvitaan suurempaa

asennemuutosta, jota kohti on ohjattava ja tuettava eri keinoin. Uuden oppimiseen on panostettava erityisesti niillä toimialoilla, jotka tulevat muuttumaan uusien teknologioiden ja innovaatioiden myötä.

- Planetaarinen hyvinvointi täytyy saada osaksi opetussuunnitelmaa kaikilla opintoasteilla.
- Kiertotalous pitää integroida osaksi eri aineiden opetussuunnitelmaa.
- Ruuankasvatuksen taidot ja opetus keruutuotteiden hyödyntämisestä tulee lisätä uudeksi perustaidoksi peruskoulun opetusohjelmaan.
- Julkinen ruokatarjonta tulee muuttaa kasviperäiseksi.
- Ravintosuosituksissa tuetaan kasvipohjaista linjaa.
- Ruokakasvatuksessa tulee kouluttaa osaajia, jotka jakavat osaamistaan ja kertovat kasviperäisen ruuan hyödyistä sekä käyttäjä kasvipohjaisia tuotteita monipuolisesti.
- Uusien teknologioiden ja innovaatioiden leviämistä helpotetaan selvittämällä koulutustarpeita ennakoiden.
- Tulee panostaa uuteen viljelyosaamiseen, kuten esimerkiksi hiiliviljelyyn, uusiin kasveihin ja niiden jalostukseen.

Mitä sinä voit tehdä: opiskele mitä on planetaarinen hyvinvointi ja kiertotalous.

Maankäytöstä maan hoivaamiseen

Maankäyttösektorilla on tärkeä rooli ilmastonmuutoksessa. Maankäyttösektori voi olla ja sen tulee olla merkittävä hiilen nettohielu. Vuonna 2021 se muuttui ensimmäistä kertaa hiilinielusta päästölähteeksi, joka tarkoittaa sitä, että hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen on vaakalaudalla.

- Maataloudessa pitää edistää hiiltä sitovia viljelytapoja sekä välttää metsäkatoa.
- Uusia turvepeltoja ei enää tule raivata. Vanhoja turvepeltoja ennallistetaan mahdollisuuksien mukaan. Muiden uusien peltojen raivaus tulee olla luvanvaraista ja maksullista.
- Maaperän päästöjen vähentämiseksi luodaan kompensatiojärjestelmä ja päästövähennystuki tai vastaavasti päästömaksu.

Monimuotoisuutta metsiin

Metsät toimivat hiilinieluinä ja niiden biodiversiteetti on laaja, joten niiden säilyminen ja kasvattaminen on elintärkeää. Se voidaan toteuttaa tukia ja sääntelyä uudelleenohjaamalla.

- Metsäpinta-alaa tulee kasvattaa ja hakkuita vähentää.
- Viljelystä poisjääviä alueita ja joutoalueita voidaan metsittää ja muuttaa kosteikoiksi.

- Puusta tulee tehdä ensisijaisesti korkeamman jalostusasteen tuotteita, jotka uusiokäytetään tai kierrätetään ja vasta viimeiseksi hyödynnetään energiana.
- Ennallistettavien soiden määrää lisätään.
- Metsänhoidon tulee olla jatkuvapeitteistä, jolloin kunnostusojituksen tarve vähenee.
- Hakkuut toteutetaan peitteisen metsänkasvatuksen menetelmillä.
- Ekologinen kompensatio otetaan laajasti käyttöön: jos luonnolle aiheutuvaa haittaa ei voida välttää, tulee se kompensoida muualla.
- Metsien suojelua on edistettävä lieventämällä suojelumetsien vaatimuksia.
- Päästökompensaatiota käytetään lisäämään hiilivarastoja. Päästökompensaatiojärjestelmän kehittämiseen ja valvontaan panostetaan.
- Metsänomistajille luodaan kannustinjärjestelmä, joka kannustaa säilyttämään metsä hiilinieluna.

Mitä sinä voit tehdä: lahjoita metsien suojeluun.

Ilmastokestävää rakentamista

Rakentamisella on isoja vaikutuksia biodiversiteettiin ja ilmastonmuutokseen. Panostamalla hiilidioksidipäästöjä ja luontokatoa vähentäviin toimenpiteisiin ja tuotteisiin, on rakennusalallakin mahdollista saada aikaan merkittäviä päästövähennyksiä ja lisätä luonnon monimuotoisuutta.

- Rakentamisessa on otettava huomioon rakennusmateriaalien vähähiilisyys.
- Uudisrakentamisessa suositaan kierrätysmateriaaleja ja puurakentamista. Uudisrakentamista pyritään välttämään. Aina kun pystytään korjaamaan ja kunnostamaan vanhaa, on sen oltava ensisijainen ratkaisu.
- Metsäkatoa aiheuttavaa rakentamista tulee välttää tai vähintään rakentaa sille toimiva ekologinen kompensatiojärjestelmä.
- Päästökauppajärjestelmää laajennetaan koskemaan rakennusmateriaaleja.
- Ekologisen kompensaation periaate on tuotava mukaan kaavoitukseen. Jos luontaisten elinympäristöjen määrän vähentämistä tai lajikatoa ei voida välttää, vaikutukset täytyy kompensoida ennallistamalla heikentyneitä elinympäristöjä toisaalla.

Mitä sinä voit tehdä: ole aktiivinen kuntalainen ja vaadi kuntapäätäjiltä luonnontilaisten alueiden suojelua.

Maatalouden uusi suunta

Maatalouspolitiikkaa ei ole perustavanlaatuisesti uudistettu viime vuosikymmeninä. Nyt on viimeistään aika määritellä uudet suuntaviivat ja tukijärjestelmät. Tällä hetkellä maatalouspolitiikka ohjaa maataloutta kestävämpään suuntaan aiheuttaen ilmastonmuutosta ja luontokatoa, jotka taasen aiheuttavat tulevaisuudessa huoltovarmuuskriisejä. Päästöt maataloudessa eivät ole

- Ohjataan tukia pois eläintuotannosta kasvituotantoon.
- Tuetaan ravinnekiertoa optimoivia tuottajia.
- Luovutaan perinteisistä hehtaaruista, koska ne ovat ristiriidassa maankäytön tavoitteiden kanssa.
- Vähennetään viljelijöiden riskejä uudella tuilla ja palkitaan heitä parempien viljelymenetelmien käyttöönotosta, uusien lajikkeiden kokeilemisestä ja maaperää parantavista toimenpiteistä.
- Tuetaan uusia kestävän bioenergian ja kierrätyslannoitteiden tuottamistapoja, hiiltä sitovia viljelymenetelmiä, nurmen käyttöä energiantuotantoon.
- Maataloustuet tulee sitoa tiukasti ympäristövaatimuksiin.
- Maatalouden työkoneiden siirtymistä pois fossiilisten energialähteiden käytöstä tuetaan.

Mitä sinä voit tehdä: liity jäseneksi ruokaosuuskuntaan.

Energiamurros

Energiantuotannon tulee perustua pääsääntöisesti uusiutuviin energianlähteisiin, joita ovat tuuli-, meri- ja aurinkoenergia sekä geoterminen energiantuotanto. Energiantuotannon kasvihuonekaasupäästöistä on päästävä pian kokonaan eroon. Käänteinen nykytilasta hiilineutraaliuteen edellyttää luopumista fossiilisista polttoaineista. Todennäköisesti nykyistä energiankulutuksen tasoa ei pystytä ylläpitämään täysimittaisesti uusiutuvilla energiamuodoilla vallitsevassa maailmantilanteessa, vaan energian kulutusta on vähennettävä merkittävästi. Uusiutuvaa energiaa rakennettaessa on otettava huomioon sekä paikalliset asukkaat että muunlaiset eläimet.

- Hukkaenergian talteenottoon ja hyödyntämiseen on panostettava. Vähennetään energian kokonaiskulutusta.
- Rajoitetaan lainsäädännöllä fossiilisen energian mainontaa.
- Keskitetyn energiantuotannon lisäksi energiaa pitää alkaa tuottaa ja varastoida paikallisesti hajautetummin esimerkiksi kiinteistöihin sijoituilla aurinkopaneeleilla ja akuilla.
- Uusiutuvan energian tuotantoa tulee lisätä niin julkisissa rakennuksissa, kaupallisissa kiinteistöissä kuin yksityiskodeissakin. Ekologisempaan sähköntuotantoon vaadittavien laitteiden lisäämiseen on varattava rahaa valtion budjetista.
- Maatalouden energiatuet pitää suunnata fossiilienergiasta uusiutuvaan energiaan.
- Turpeesta sähkön- ja lämmöntuotannossa ja pientalojen öljylämmityksestä pitää luopua ensi tilassa.
- Uusien fossiilisten polttoaineita tai turvetta polttavien voimaloiden rakentaminen Suomeen on yksiselitteisesti kiellettävä.
- Päästökauppaa kehitetään sellaiseen suuntaan, että on yhä kalliimpaa ostaa

päästöoikeuksia ja edullisempaa investoida uusiutuviin energianlähteisiin.

- Päästöoikeuksia rajoitetaan entuudestaan ja ilmaisista päästöoikeuksista luovutaan.
- Uusiutuvan energian lupakäsittelyä on helpotettava.

Mitä sinä voit tehdä: alenna huonelämpöä ja vaihda mahdollisuuksien mukaan uusiutuvaan energiaan.

Liikuntaa liikenteeseen

Liikennesuunnittelussa on suosittava lihasvoimin tapahtuvaa liikkumista ja joukkoliikennettä. Fossiilisia polttoaineita on kyettävä korvaamaan päästöttömillä ja vähäpäästöisillä polttoaineilla.

- Jalankulku- ja pyöräilyinfrastruktuuria on parannettava ja niiden turvallisuus ja sujuvuus on asetettava ensisijaiseksi liikennesuunnittelun periaatteeksi
- Säädetään lakeja sähköpotkulautojen aiheuttamien haittojen vähentämiseksi.
- Joukkoliikenteen kehittämiseen kohdistettava lisäinvestointeja.
- Sähköautojen lataamista on helpotettava keventämällä latausasemien lupakäytäntöjä ja lisäämällä julkisesti omistettuja latausasemia.
- Huoltoasemien luvituksessa on edellytettävä, että asemalla on sähköauton latausmahdollisuus.
- Otetaan käyttöön lentovero ja lopetetaan kotimaan sisäinen lentoliikenne.
- Rajoitetaan lainsäädännöllä ilmastohaitallisen liikenteen mainontaa.

Mitä sinä voit tehdä: käytä julkisia liikennevälineitä ja suosi kävelyä ja pyöräilyä mikäli mahdollista.

EOP

Eläinoikeuspuolue

Ääni elämälle

13 / 13

Kohti ekologista jälleenrakennusta

